

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้ง
เพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง
ในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัติ
คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ของคณะกรรมการลูกจ้าง
ซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ*

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีหนังสือ ที่ รง ๐๕๑๐/๑๐๘๘๗ ลงวันที่
๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
ประกอบด้วยคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง
และคณะกรรมการค่าจ้าง ซึ่งคณะกรรมการไตรภาคีดังกล่าวครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่
๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๘ กรมสวัสดิการและคุ้มครอง
แรงงานจึงจะจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคีดังกล่าว โดยได้ประกาศให้ผู้มีสิทธิเสนอชื่อ
ผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งตามระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการ
ไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งระเบียบกระทรวงแรงงานฯ
ได้กำหนดให้สหภาพแรงงานและคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการเป็นผู้มีสิทธิดังกล่าว

๑.๒ ในการเสนอชื่อ คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการ
ในสถานประกอบกิจการตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ ได้ใช้สิทธิ
เสนอชื่อผู้แทนเป็นผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในคณะกรรมการไตรภาคี
ต่อมาสภาองค์การลูกจ้างจำนวน ๖ แห่ง มีหนังสือร้องเรียนต่อปลัดกระทรวงแรงงานและอธิบดี
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานแย้งว่าคณะกรรมการลูกจ้างไม่ใช่ผู้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะเสนอชื่อ
ผู้แทนเป็นผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งตามระเบียบกระทรวงแรงงานฯ

๑.๓ ต่อมา กระทรวงแรงงานได้มีคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงานแก้ไขปัญหา
การเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ และที่ประชุมได้มีการ
ประชุมพิจารณาประเด็นที่สภาองค์การลูกจ้างร้องเรียนดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘
มีความเห็นเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

(๑) แนวทางที่ ๑ เห็นว่า มาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง
แรงงานฯ กำหนดให้ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดของนายจ้างมีคณะกรรมการลูกจ้าง
ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์แล้ว ให้คณะกรรมการลูกจ้างทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการ
สวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๙๗ ได้กำหนดหน้าที่และอำนาจ
ของคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ โดยไม่รวมถึงสิทธิในการเสนอชื่อและลงคะแนน

*ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๒/๑๐ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคี ประกอบกับข้อ ๗ วรรคสอง และข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกระทรวงแรงงานฯ กำหนดให้คณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีสิทธิเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครรับเลือกตั้งและมีสิทธิแจ้งชื่อผู้ลงคะแนน อันเป็นการกำหนดให้สิทธิแก่คณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ มิใช่เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ ดังนั้น คณะกรรมการลูกจ้างในฐานะคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม จึงไม่อาจใช้สิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งตามระเบียบกระทรวงแรงงานฯ ได้

(๒) แนวทางที่ ๒ เห็นว่า มาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ เป็นการกำหนดให้คณะกรรมการลูกจ้างทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ ซึ่งคำว่า “ทำหน้าที่เป็น” หมายความว่า คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่ตามมาตรา ๙๖ ต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ที่คณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการต้องปฏิบัติ รวมถึงสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนตามระเบียบกระทรวงแรงงานฯ ด้วย แม้ว่าข้อ ๑๐ แห่งระเบียบกระทรวงแรงงานฯ จะไม่ได้กำหนดให้คณะกรรมการลูกจ้างมีสิทธิเสนอชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของการเลือกตั้งผู้แทนในคณะกรรมการไตรภาคีเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวแทนจากฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง ประกอบกับในสถานประกอบกิจการดังกล่าวมีเพียงคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการด้วย จึงอนุโลมให้ถือว่าคณะกรรมการลูกจ้างดังกล่าวมีฐานะเป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ และให้สิทธิในการเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้ลงคะแนนเลือกตั้งได้โดยอนุโลม ดังนั้น คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม จึงมีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งตามระเบียบกระทรวงแรงงานฯ ได้

๑.๔ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน รับทราบผลการพิจารณาของคณะทำงานฯ แล้ว มีความเห็นไม่สอดคล้องกัน ดังนี้

(๑) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเห็นสอดคล้องตามแนวทางที่ ๑ ของคณะทำงานฯ ว่า การที่คณะกรรมการลูกจ้างทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม จึงไม่อาจใช้สิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งตามระเบียบกระทรวงแรงงานฯ ได้ โดยมีเพียงหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๖ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ เท่านั้น มิได้มีสถานะเป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการซึ่งจะเป็นผู้มีสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งตามข้อ ๗ วรรคสอง และข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกระทรวงแรงงานฯ ได้

(๒) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเห็นสอดคล้องตามแนวทางที่ ๒ ของคณะทำงานฯ ว่า การเสนอชื่อผู้แทนที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคีมิใช่หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ หากแต่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงแรงงานฯ คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่ตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม จึงมีอำนาจเสนอชื่อผู้แทนและผู้ลงคะแนนเสียงตามระเบียบกระทรวงแรงงานฯ ได้ โดยคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบ

กิจการต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่รวมถึงหน้าที่และอำนาจในการเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครรับเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งตามระเบียบกระทรวงแรงงานฯ

๑.๕ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญที่ยังไม่เคยมีการตีความหรือวินิจฉัยมาก่อน ประกอบกับยังไม่เคยมีคำพิพากษาในกรณีนี้ การวินิจฉัยในประเด็นนี้จะเป็นบรรทัดฐานการตีความของกรมฯต่อไป จึงเสนอเรื่องต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาให้ความเห็น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยมีผู้แทนกระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการค่าจ้าง คณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน และคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง โดยมีลักษณะเป็น “คณะกรรมการไตรภาคี” ประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละเท่ากันดังปรากฏจากองค์ประกอบตามมาตรา ๗๘^๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๒^๗ และมาตรา ๑๒๙^๘ วรรคสอง โดยบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการไตรภาคีดังกล่าว

มาตรา ๗๘ ให้มีคณะกรรมการค่าจ้างประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนฝ่ายรัฐบาลสี่คน ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และข้าราชการกระทรวงแรงงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๙๒ ให้มีคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ กรรมการผู้แทนฝ่ายรัฐบาลสี่คน กรรมการผู้แทนฝ่ายนายจ้างและกรรมการผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นเลขานุการ

มาตรา ๑๒๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเงินและทรัพย์สินของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามมาตรา ๑๒๗ เป็นกรรมสิทธิ์ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ให้มีคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารและการจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๒) พิจารณาให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกา การออกกฎกระทรวง ประกาศหรือระเบียบ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๕) จัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไม่เกินร้อยละสิบของดอกผลของกองทุนต่อปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ให้นำมาตรา ๗๘ วรรคสอง มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างโดยอนุโลม

แสดงให้เห็นถึงหลักการของกฎหมายที่ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการไตรภาคีอย่างทั่วถึง เพื่อแสดงความคิดเห็นและปกป้องสิทธิประโยชน์ของฝ่ายของตน ดังนั้น ผู้ซึ่งมีลักษณะเป็นฝ่ายโดยอ้อมมีสิทธิเป็นผู้แทนฝ่ายของตนหรือเลือกผู้แทนฝ่ายของตนได้โดยสิทธินั้นได้เกิดขึ้นแล้วตามหลักการของกฎหมายคณะกรรมการไตรภาคีดังกล่าว

สำหรับการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการค่าจ้าง คณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน และคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง นั้น มาตรา ๗๘^๕ วรรคสอง มาตรา ๙๔^๖ และมาตรา ๑๒๙^๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนด ซึ่งได้แก่ ระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งวิธีการเลือกผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างจะใช้วิธีการเลือกโดยตรงหรือเลือกโดยอ้อมผ่านองค์การย่อมเป็นไปตามที่ระเบียบกระทรวงแรงงานฯ กำหนดไว้ โดยข้อ ๗ วรรคสอง^๘ และข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง^๙ แห่งระเบียบกระทรวงแรงงานฯ กำหนดให้สมาคมนายจ้าง สถานประกอบกิจการ สหภาพแรงงาน หรือคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีสิทธิเสนอชื่อผู้แทนองค์การที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคี ทั้งนี้ การที่ระเบียบกระทรวงแรงงานฯ กำหนดวิธีการเลือกผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายลูกจ้างไว้เช่นใด มิใช่เป็นการก่อตั้งสิทธิให้แก่องค์กรข้างต้น แต่เป็นเพียงการจัดระเบียบการใช้สิทธิของบุคคลที่บุคคลซึ่งเป็นฝ่ายนั้น ๆ มีอยู่แล้วโดยผ่านองค์การที่เป็นผู้แทนฝ่ายของตนเท่านั้น

๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

๖มาตรา ๙๔ ให้นำมาตรา ๗๘ วรรคสอง มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๖ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานโดยอนุโลม

๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

๘ข้อ ๗

๙ลฯ

๙ลฯ

ให้สมาคมนายจ้าง สถานประกอบกิจการ สหภาพแรงงาน หรือคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการในเขตภาค มีสิทธิเสนอชื่อผู้แทนองค์การที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคี แล้วแต่กรณี โดยเสนอได้องค์กรละหนึ่งคน และคนละหนึ่งคณะ ทั้งนี้ การเสนอชื่อผู้แทนให้กระทำตามแบบเสนอชื่อและภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนดสำหรับการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง โดยคำนึงถึงการกระจายโอกาสทั้งหญิงและชาย

๙ลฯ

๙ลฯ

๙ข้อ ๑๐ สมาคมนายจ้าง สถานประกอบกิจการ สหภาพแรงงาน หรือคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการในเขตภาค มีสิทธิแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งองค์การละหนึ่งคน ซึ่งต้องเป็นกรรมการสมาคมนายจ้าง นายจ้าง กรรมการสหภาพแรงงาน หรือกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการนั้น แล้วแต่กรณี ต่ออธิบดีตามแบบและภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด ในกรณีที่เปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งให้ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าวได้

๙ลฯ

๙ลฯ

สำหรับประเด็นปัญหาตามข้อหารือนั้น โดยที่มาตรา ๙๖^{๑๐} วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ บัญญัติให้ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดของนายจ้างมีคณะกรรมการลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์แล้ว ให้คณะกรรมการลูกจ้างทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ ซึ่งมีผลทำให้ในสถานประกอบกิจการนั้นจะไม่มี การจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการขึ้นอีกคณะหนึ่งเป็นการแยกต่างหากจากคณะกรรมการลูกจ้างอีก คณะกรรมการลูกจ้างจึงมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการทุกประการ และย่อมหมายความว่าคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการเป็นผู้แทนของลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้น หากคณะกรรมการลูกจ้างดังกล่าวไม่อาจเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในคณะกรรมการไตรภาคีได้ ย่อมเป็นการตัดสิทธิลูกจ้างในสถานประกอบกิจการนั้นในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการไตรภาคี อันเป็นการขัดต่อหลักการของกฎหมายคณะกรรมการไตรภาคี

สำหรับกรณีที่มีข้อโต้แย้งว่า คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีหน้าที่และอำนาจเท่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๗^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ เท่านั้น มิได้มีสถานะเป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการที่จะมีสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในคณะกรรมการไตรภาคีได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) เห็นว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ และพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่ปรากฏว่ามีการกำหนดให้สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานมีสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนองค์การที่จะสมัครเป็นผู้แทนฝ่ายของตน และแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการไตรภาคีเช่นกัน แต่การที่ในระเบียบกระทรวงแรงงานดังกล่าวกำหนดให้สมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงานมีสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนองค์การที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้แทนฝ่ายของตนและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งฝ่ายของตนก็เพราะระเบียบกระทรวงแรงงานดังกล่าวอยู่ภายใต้หลักการของกฎหมายคณะกรรมการไตรภาคีที่ต้องจัดระเบียบให้มีผู้แทนของแต่ละฝ่ายในการเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง ดังนั้น การกล่าวอ้างโดยให้เหตุผลว่าคณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีหน้าที่และอำนาจเท่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๗

^{๑๐}มาตรา ๙๖ ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปให้นายจ้างจัดให้มีคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ ประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายลูกจ้างอย่างน้อยห้าคน

กรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการให้มาจากการเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่สถานประกอบกิจการใดของนายจ้างมีคณะกรรมการลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์แล้ว ให้คณะกรรมการลูกจ้างทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้

^{๑๑}มาตรา ๙๗ คณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ร่วมหารือกับนายจ้างเพื่อจัดสวัสดิการแก่ลูกจ้าง

(๒) ให้คำปรึกษาหารือและเสนอแนะความเห็นแก่นายจ้างในการจัดสวัสดิการสำหรับลูกจ้าง

(๓) ตรวจตรา ควบคุม ดูแล การจัดสวัสดิการที่นายจ้างจัดให้แก่ลูกจ้าง

(๔) เสนอข้อคิดเห็น และแนวทางในการจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์สำหรับลูกจ้างต่อคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน

แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ เท่านั้น จึงเป็นการให้เหตุผลที่ไม่สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายคณะกรรมการไตรภาคี

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) จึงเห็นว่า คณะกรรมการลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบการกิจการตามมาตรา ๙๖^{๑๒} วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ สามารถเสนอชื่อผู้แทนที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้ง เพื่อเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคีและแจ้งชื่อผู้ลงคะแนนเลือกตั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบการได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงแรงงานฯ

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๙

^{๑๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐, ข้างต้น